

DRUGI KONGRES KOMUNISTIČNE PARTIJE HRVATSKE

Politično poročilo Centralnega komiteja KP Hrvatske je podal tov. Vl. Bakarić

V nadaljevanju II. kongresa KP Hrvatske je tov. Vladimir Bakarić podal poročilo CK KPH. Med drugim je rekel:

»Poročilo, ki ga podajam temu kongresu, naj zajame obdobje od prvega ustanovnega kongresa KPH do danes. To je obdobje celih 11 let, obdobje, polno velikih zgodovinskih dogodkov, obdobje dokončne obnove in razširjenja partijskih organizacij po vsej Hrvatski ter njihove okrepitve, obdobje herojskih borb in zgodovinskih zmag, obdobje, ko se je odrgala Jugoslavija od imperializma in ustvarila nacionalno neodvisnost, obdobje strogoglasavljenja izkoriščevalskih razredov z oblasti in obdobje prvih korakov v socializmu.«

Po karakterizaciji političnih in gospodarskih pogojev, v katerih je delala in se razvijala KP Hrvatske, je tovarš Bakarić nadaljeval:

»Na tej platformi borbe nemškega fašizma in njegovih zaveznikov za vedno večje pozicije v svetu je iskala tudi hrvatska buržoazija svoje nove možnosti. Tu ni šlo več za to, da bi se fašizmu, to je tujemu imperializmu, udinjala samo majhna tolpa ljudi okrog Pavelića, marveč je šlo za novo manevriranje vseh skupin buržoazije. Najprej so se direktno in odkrito orientirale na stran fašizma — kakor je tudi razumljivo — najbolj — kakor je tudi razumljivo — najbolj — angažirani Jugoslavije v takšni politiki.«

Govorec o takratnem stališču HSS je rekel:

»Vodstvo HSS in sama HSS sta takrat tudi imela svoj razvoj. Vodstvo HSS je takrat vedno bolj postajalo glavni politični reprezentant hrvatskega finančnega kapitala. Ostale politične skupine so se v ta namen kompromitirale z neuspehi in izgubo sleherne množične baze. HSS naj bi tako postala zgolj sredstvo, s katerim bi držali kmečke množice pod vplivom buržoazije. HSS naj bi povsem prenehala biti kmečka organizacija, polna revolucionarnih in demokratičnih teženj, kakršna je bila takoj po prvi svetovni vojni in leta 1923. Ali da se bolj izrazim, takšne težnje v nji (seprav niso bile socialistične po svojem značaju) je vodstvo vedno bolj imelo za »nelegalne«, »tujce« in »komunistične« in jih z vsemi možnimi sredstvi preprečevalo.«

Potem je govoril tovarš Bakarić o politični zrelosti partijskih organizacij v obdobju 1932 in poudaril, da so si bile vse organizacije na jasnem, da je treba oblast kapitalistov in zemljiške gospode strogoglasliti. To vprašanje je bilo načelno razčiščeno že leta 1919. z vetopom v Tretoje internacionalo.

V sindikalnem delu je Partija med prvimi kongresom KPH že beležila velike uspehe. Že leta 1932, so začeli komunisti vstopati v legalne sindikate, zlasti v URSS. Hkrati je naraščal vpliv Partije v sindikatih. Že leta 1937. sta imela URSS in SBOIC (v katerega so vstopili komunisti) samo na Hrvatskem okrog 38.000 članov.

»Tudi v nacionalnem vprašanju,« je nadaljeval tovarš Bakarić, »so zavzemale partijske organizacije načelno v glavnem pravilno stališče. To v glavnem pravilno stališče seveda ne pomeni, da so te mlade organizacije vedele, kako je treba delati, da bi se iz neresenega nacionalnega vprašanja napravila pri nas rezerva revolucije, oziroma kako bi bilo treba delati, da bi se nove in najširše množice vključile v borbo proti prodiranju fašizma in novi vojni. Vendar pa je že leta 1935, v mnogih organizacijah dozorevala misel, da je bila linija, ki jo je začrtal takratni CK, namreč linija ustvarjanja nekakšnega ozkega »hrvatskega nacionalno-revolucionarnega gibanja« ektaske in da sploh ni upoštevala stvarnosti in dejanskega vključevanja množic kmetov in male buržoazije v borbo. List »Hrvatski put«, ki je izhajal ob podpori CK na Dunaju, ni prodiral do hrvatskih množic. Majhno število »nacionalnih revolucionarjev« je obsegalo samo kmete, ki so se imeli za komuniste in bili pripravljeni boriti se s Partijo tudi na njenem maksimalnem programu in ki so tako lahko bili tudi člani Partije. Te skupine niso mogle seči v širino in niso mogle razgibati najširših množic.

Glede dela na vasi je bil storjen bistven korak naprej. Začele so se ustanovljati organizacije na vasi in se povezovati z organizacijami v mestu. Izkušnje iz obdobja po prvi svetovni vojni so usmerile prizadevanje organizacij in partijskega članstva v tem pogledu.

Potem je referent govoril o zaostrenosti političnih in družbeno-gospodarskih odnosov, do katerega je prišlo na Hrvatskem zlasti pod vplivom velike Oktobrske revolucije takoj po prvi svetovni vojni in ki se je zrcalilo v odvečanju zemlje zemljiški gospodi, številnih lokalnih puntih, ustanavljanju »Zelenega kadra« itd.

»Buržoazija,« je nadaljeval tovarš Bakarić, »je začela kaj hitro iskati pota, da bi kanalizirala kmečka gibanja, da bi z obljubami in koncesijami omilila njihovo ostrino in da bi z agrarno reformo pridobila zase vsaj del kmetov.«

Potem je referent omenil prizadevanje vodstva HSS, da bi kakor koli kanaliziralo to nezadovoljstvo kmetov da bi mu ne dovolilo kreniti »preveč« na levo. To prizadevanje se je kazalo v raznih gospodarskih akcijah, ki so pozneje dobile svojo dokončno obliko v »Gospodarski slogi« in njenih organizacijah.

Tovariš Bakarić je potem govoril o razvoju študentskega gibanja na Hrvatskem, o študentskih demonstracijah leta 1932, o generalni stavki študentov leta 1933, in o ustanavljanju ilegalnih komunističnih organizacij med študenti.

»Ta polet med študenti se je širil izredno hitro, tako da lahko iz vseh dokumentov tistega časa spoznamo, da skoraj ni bilo organizacij, v katerih bi ne bilo študentov in ki bi v njihovem razvoju študentje ne igrali kakšne vloge.«

Potem je tovarš Bakarić govoril o vedno večjem nezaupanju partijskega članstva do takratnega vodstva z Gorkeciem na čelu zaradi njegovih napačnih direktiv, zato, ker je malo ali pa sploh ni pomagalo lokalnim organizacijam itd. V takšni situaciji je prevzel vodstvo Partije tovarš Tito.

»Ko je prevzel vodstvo Partije tovarš Tito« (vzklikli živel tovarš Tito — skandiranje »Tito — Partija« in ko je prišel na krmilo novi CK, je bila končno rešena kriza vodstva v Partiji. Partija se je prerodila, njene zdrave sile so se povečale, njihov revolucionarni polet se je sprostil in Partija je postajala vedno bolj prava revolucionarna, leninistična partija, ki si osvaja delavski razred, začne dobivati zaupanje vseh ljudskih množic, jih zbira okrog sebe in njim na čelu končno zmagaja.

Tudi v organizacijah na Hrvatskem se je takoj čutilo, da je bilo odstranjeno tisto vodstvo, ki je bilo povsem paralizirano z notranjo frakcijsko borbo, da sploh ni moglo voditi gibanja, ki je kipele, vodstvo, v katerem so razni voluni in škodljivstva razdirali Partijo in ji zadajali hude udarce. Čutilo se je, tako da se je začela srdita borba s frakcijskim tvaštvom in vsemi njegovimi ostanki in privrskami, da je dana pravilna, odločno začrtana osnovna linija — obramba dežele pred fašistično nevarnostjo ter zbiranje vseh patriotskih in naprednih sil v ljudski fronti, da se je začela organizacijska krepitev in pogumno širjenje Partije, da se je začelo resno delo za ideološko dviganje partijskega članstva.

V političnem pogledu je bila ta odločna usmerjenost na borbo proti fašistični in vojni nevarnosti ter na borbo za množice na tej platformi najpomembnejša. Zato je povsem razumljivo, da je bila ena prvih skrbí novega vodstva usrečenoje sklepov IV. konference KP Jugoslavije o formiranju KP Slovenije in Hrvatske, ki je mnogo pripomoglo, da se bo Partija približala najširšim ljudskim slojem. Zato sta bila ustanovna kongresa teh partij sklicana brez odlašanja. Ustanovni kongres KPH je bil v avgustu 1937 na prostem v bližini Samobora. Pred partijske organizacije je postavil tri glavne naloge: 1. očistiti Partijo frakcijskih elementov, boriti se za njeno čistost, enotnost in boljševizacijo; 2. organizacijsko utrditi Partijo in razširiti njene organizacije; 3. mobilizirati ljudske množice na vprašanjih obrambe pred fašistično in vojni nevarnostjo, na vprašanjih demokratizacije dežele kakor tudi na vprašanjih vsakodnevnega življenja.

Partija je z velikanskim navdušenjem sprejela te naloge. Takoj se je organizirala na iskanje novih poti povezovanja z množicami in novih organizacijskih oblik.

Na ustanovnem kongresu je bil izvoljen CK KPH, ki se je takoj lotil izpolnjevanja teh nalog. Držec se linije, ki jo je začrtal kongres, je Partija kmalu dosegla velike uspehe. Kakor nikoli poprej se je hitro povezovala z množicami in utrjevala svoje pozicije med njimi. Toda ta CK je delal napačne odklone na — sno. Ključ tega odklona lahko najdemo že v samem razglasu, ki so ga sestavili vodilni tovarši novozvoljenega CK.

Vodilni tovarši v novozvoljenem CK so v tem pogledu podcenjevali težave ustanavljanja široke ljudske fronte in precenjevali demokratične nazore in patriotizem uradnih voditeljev meščanskih strank in se dali v marsičem zapeljati njihovim frazam.

Posledica takšnih nazorov je bila, da so nastale iluzije o možnostih organizacijskega izoblikovanja legalne stranke delovnega ljudstva in da so njeno vlogo pri formiranju takšnega bloka precenjevali; da je delo na vasi ubralo pot, po kateri so se odpovedali lastnim organizacijam in lastni politiki ter težili samo za formiranjem frakcij in levih skupin v HSS in njenih organizacijah itd.

Potem je tovarš Bakarić govoril o prvi partijski konferenci in omenil, da je imela Partija leta 1940, na Hrvatskem okrog 2900 članov in okrog 890 organizacij. Organizacije, v katerih je imela

Partija vpliv, so obsegale okrog 30.000 ljudi, ožjih simpatizerjev Partije. V URS je bilo leta 1940, na Hrvatskem organiziranih okrog 50.000 delavcev. Partija je ustanovljala mnogo legalnih in na pol legalnih organizacij raznih odborov ter komunalnih, kulturnih, športnih in drugih društev. Samo v raznih takih odborih je bilo okrog 60.000 ljudi. Leta 1940, je sodelovalo v stavkah okrog 140.000 delavcev, v tarifnih gibanjih pa okrog 35.000.

V nadaljevanju svojega referata je tovarš Bakarić govoril o delu Partije med vojno in rekel:

»Oborožena borba se je v srbskih krajih zelo hitro razmahnila. V juliju in avgustu je to kraje malone v celoti zajela vstaja in imeli so že svoje osvobodeno ozemlje. Direktivo glede oborožene borbe so sprejeli široke ljudske množice v Gorskem Kotaru in v Hrvatskem Primorju in kmalu so odšle v gozdove prve skupine, da bi razbijale komunikacije. Osvobodeno ozemlje v pravem pomenu besed na tem terenu ni bilo, ker so vsa mesta ob glavnih komunikacijah, ki jih je imel v rokah sovražnik.

Z organizacijo vstaje je izmed krajev, v katerih je Komunistična partija že pred vojno imela vpliv na najširše ljudske množice, v prvih dneh zaostala Dalmacija. Vzrok ni bil v tem, da bi ljudstvo ne bilo sprejelo direktive Partije o oboroženi borbi proti osvojenemu italijanskemu okupatorju, marveč v tem, da partijsko vodstvo ni bilo kos organiziranju samih partizanskih odredov in da si ni bilo na jasnem, kakšne oblike lahko ima partizanska vojna na takšnem terenu, kakor je Dalmacija. Široka podpora, ki jo je dobila partijska linija v ljudskih množicah, je najbolj razvidna iz tega, da je Pokrajinski komite v štirih dneh organiziral tri oborožene partizanske odrede in jih poslal na teren.

Iz strahu pred širjenjem ljudske vstaje v srbskih krajih na Hrvatskem in videč, da je razmah vstaje nekoliko presegel organizacijske sposobnosti naše Partije, je skušal italijanski okupator z manevrom zajeziti vstajo ter izkoristiti četniške skupine za borbo proti naši Partiji in njeni liniji. Z energično intervencijo CK KPH in liške partijske organizacije je bil ta manever preprečen in četnikom se ni posrečilo razbiti vstajo. Pa tudi ta kriza ni dolgo trajala in vstaja se je kmalu obnovila v vsem svojem razmahu.

Tovariš Bakarić je dalje govoril o delu Partije za ustanovitev narodnoosvobodilne fronte in o brezuspešnih poskusih, da bi prišla v stik s predstavniki meščanskih strank in z Mačkom, ki je na vse predloge Partije nedolžno odgovarjal.

»Tako se je Partija,« je nadaljeval tov. Bakarić, »v prvem letu vojne morala orientirati poglavitno na mestne delavce, ki so v velikem številu vstopali v udarne skupine v mestih, organizirali široke sabotaže po podjetjih in dajali dragocene kadre za organizacijo vstaje na terenu, kjer so bili glavna udarna sila partizanskih odredov; organizirati se je morala na srbske kraje, kjer se je bila vstaja razplamela v vsej širini in kjer so bili doseženi veliki uspehi. Uspehi te borbe so vedno bolj razbijali parolo omahljivcev iz HSS, da se proti takšni sili ni moglo boriti. Partija se je morala orientirati na delavce iz mest in na partizanske odrede Hrvatskega Primorja, Gorskega Kotara in Dalmacije kot na osnovne elemente graditve bratstva, pred nevarnostjo, da bi se poglabilo nezaupanje do Hrvatov zaradi Pavelićevega in Mačkovega izdajstva in da bi se vstaja izpremenila v čisto »srbsko stvar«, ki bi potem takoj lahko odbijala hrvatske množice in tako poglabilo tisti prepad, ki ga je hotel sovražnik ustvariti s silo.«

Po prvem letu vojne, torej približno sredi leta 1942, je bila osvobodena že vrsta okrajev in po vsej Hrvatski so bili partizanski odredi, v Dalmaciji je prišlo do množične vstaje. Zelo velik vpliv na razvoj partizanskega gibanja po vsej Hrvatski je imel prihod Vrhovnega štaba s proletarskimi enotami v jugozapadno Bosno. Govorec o tej etapi osvobodilne borbe, je tovarš Bakarić med drugim rekel:

»V tej etapi je bil formiran ZAVNOH. Njegov ustanovni zbor je bil 13. in 14. junija v Otočcu in na Plitvicah. ZAVNOH se razlikuje od AVNOJ-a zopet z novim razširjenjem politične osnove osvobodilnega gibanja, to se pravi z nadaljnjim vključevanjem ljudskih množic ter novim številom rodoljubov in lokalnih voditeljev raznih meščanskih strank. ZAVNOH tudi ni več samo politično predstavništvo narodnoosvobodilnega gibanja na Hrvatskem, marveč se lotiva tudi organizacijskega dela ljudskih odborov kot organov ljudske oblasti v zaledju, t. j. na osvobodjenem ozemlju. Tu formira svoje oddelke in oddelke, ki organizirajo narodnoosvobodilne odbore in pomagajo pri delu, in tako postane dejansko najvišja organizacija ljudske oblasti na terenu.

Sredi leta 1943 se začne tudi naglo širiti vstaja med hrvatskimi množicami v severni Hrvatski. Tudi tam so se začeli

IZ DANASNJE STEVILKE.

Politično poročilo Centralnega komiteja KP Hrvatske je podal tovarš Vladimir Bakarić — Nosilec zvezne prehodne zastave — najboljši delovni kolektiv industrije stekla bo plan izpolnil do 29. novembra
Pred II. kongresom Mednarodne demokratične federacije žena — Palestinsko vprašanje pred političnim komitejem OZN — Fizkultura — Beseda naših bralcev

priduževati vstaji zelo mnogi lokalni voditelji, kakor tudi drugi še pomembnejši in vplivnejši ljudje iz HSS. S tem je bilo vprašanje odnosa hrvatskega naroda do vstaje dokončno rešeno in vstaja se je začela dalje razvijati z neuklonljivo silo.«

Tovariš Bakarić je govoril potem o II. zasedanju AVNOJ-a v Jajcu in vplivu uspehov narodnoosvobodilnega gibanja na politične skupine v Zagrebu. Po II. zasedanju AVNOJ-a se je povečalo število patriotov iz HSS. Bilo je vedno očitnejše, da vodstvo v Zagrebu ne more več predstavljati množice HSS. Zato so najuglednejši ljudje iz HSS na osvobodjenem ozemlju ustanovili izvršni odbor HSS z nalogo, da bi nadaljeval zbiranje in mobilizacijo hrvatskih kmečkih množic, zlasti onih iz HSS za narodnoosvobodilno gibanje. Ta odbor je v svojem nadaljnjem razvoju imel veliko vlogo in je mnogo pripomogel, da so se ljudske množice rešile vpliva izdajalskega vodstva.

Tovariš Bakarić se je v svojem referatu dotaknil škodljive dejavnosti Andrije Hebranga in govoril o nekaterih njegovih napakah, ki jih je hotel vsiliti Partiji in ki so bile v liniji »udrihati po Mačku«.

»Udrihanje po Mačku z leve in desne in z vsemi možnimi sredstvi je kralho borbo proti ustašem in okupatorjem manevrom, da bi presleplili ljudske množice. Ta propaganda je puščala te kreature pri miru, koristila je penetraciji ustaške propagande in ni pomagala opozarjati na nevarnost, ki jo je pomenilo stališče čakanja ali vstopanja v domobranstvo in podobno. Na drugi strani se je morala v udrihanju po Mačku posluževati argumentov, za katere ljudske množice takrat še niso bile zrele. Zato je vzbujala nezaupanje ne do Mačka, marveč do Partije in narodnoosvobodilnega gibanja. Posledica odločne usmerjenosti na to linijo bi bila, da bi nas ločili od množic, in sicer vprav na glavnem področju borbe zanje. Ta linija je ubirala pot zaviranja razvoja vstaje, koristila pa je okupatorju in ustašem.

Glede Srbov je imel Hebrang šovinistične težnje. S svojim vplivom je na različne načine skušal vsiliti partijskim organizacijam politiko, ki je zapostavljala Srbe ter zavirala njihov nemočen nacionalni in kulturni razvoj.

Na terenu so iz agitacijskega in izobraževalnega dela izginjali srbski nacionalni elementi. V šolah so tudi v čisto srbskih krajih zanemarjali učenje cirilice, srbske zgodovine itd. Na vasi so celo šušljali, da ni prav zanesljivo, ali je zdaj dovoljeno govoriti o kraljeviču Marku in podobno. To situacijo so izkoristili sovražni agenti in pri tem so imeli uspeh. Zaradi te politike so odpadali od Partije nekateri omahljivi elementi in prestopali na stran četnikov itd.

Med partijskimi in ostalimi voditelji je ustvarjal Hebrang vzdušje netovarištva. Ustvarjal je celo v samem CK, ki mu je to povzročalo težave pri delu.

Te njegove težnje so naletele večkrat na kritiko. CK KPJ je večkrat interveniral in izrekal ostro kritiko. Pri tem sta naši Partiji zlasti mnogo pomagala tovarša Tito in Kardelj (ploskanje in ekandiranje: »Tito — Kardelj«).

Hebrang je bil v oktobru 1944 odstranjen s položaja sekretarja CK. Niti takrat še ni bilo znano in nihče ni pomislil na to, da je Hebrang v ustaškem zaporu, kamor je prišel v začetku leta 1944, zagrešil sramotno izdajstvo Partije in da je bil »izmenjan« zato, ker ga je policija poslala na osvobodeno ozemlje. To je začelo prihajati na dan in začetku letošnjega leta. Šele po dolgotrajnem iskanju po policijskih arhivih in na temelju preverjenih podatkov nekaterih bivših ustaških policajev. Hebrangovo

NOSILEC ZVEZNE PREHODNE ZASTAVE - NAJBOLJŠI DELOVNI KOLEKTIV INDUSTRIJE STEKLA BO PLAN IZPOLNIL DO 29. NOVEMBRA

Zanimalo me je, kako se bori delovni kolektiv v hrastniški steklarni, ki je dobil prehodno zastavo na 160.000 dinarjev nagrade, za izpolnitev letošnjega plana. Najprej sem se obrnil na ravnatelja, ki mi je povedal, da hoče delovni kolektiv za vsako ceno izpolniti plan do 29. novembra. Borba je izredno ostra.

V začetku leta so izdelovali predmete, s katerimi so pridobili na težini in so zaradi tega mesečne plane visoko presegali. V februarju je bil na primer plan presečen za 30%. Pri tem pa so pozabili na izpolnjevanje plana po asortimanu. Zaostajalo je izdelovanje drobnih predmetov, ker je zahtevalo veliko dela in prineslo majhno težino. Paznje so to napako opazili in zato je sedaj borba tako ostra. Uprava in sindikalna podružnica sta delavstva obrzale, kako je s planom. Delavci so se zavezali, da bodo delali tudi preko ure in ob nedeljah. Preko ure delajo že od 15. oktobra. Za prekomerno in nedeljsko delo pa niso zahtevali predpisanih odstotkov povisa plače, da bi bil tudi finančni plan izpolnjen do 29. novembra. Te odstotke je začelo podjetje izplačevati šele po 7. novembru, finančni plan pa bo izpolnjen najbrž še nekaj dni pred proizvodnim.

Večina delavcev je pri svojem delu 12 ur, včasih pa še več. Tudi delovna disciplina je dobra. 1. novembra, ko je delo v večini podjetij stalo, so v hrastniški steklarni manjkali samo trije delavci, se ti so bili upravičeno odsotni. Do 12. t. m. ni vpisan niti eden neupravičeni izostanek. Ob nedeljah delajo pri strojih in peših tudi namestniki, da tako pomagajo izpolniti plansko nalogo. Tovariš Rancinger, bivši predsednik sindikalne organizacije, je šef preskbe. Stara steklarska žilica pa mu ne da mira. Ves kolektiv se bori za plan in on naj bi se bavil samo z administrativnimi posli. V vsakem prostem času ob nedeljah ali ob delavnikih, ko dokonča svoje delo, gre v notranji obrat k strojem ali k pečem, da bo plan čim prej izpolnjen.

Marnova Vida pa je ena najboljših agitarjev za tekmovanje. Pred občinim zborom je napovedala tekmovanje vsem pododborom. Za najbolj vzorno in stodoletno udeležbo je dobila pohvalno listino od sindikalnega odbora. V svojih šestih skupinah ima tedensko enkrat študijske in proizvodne sestanke.

Udeležil sem se tudi proizvodnega sestanka mojstrov, sindikalnih in partijskih funkcionarjev. Obratovodja Kariš, sekretar partijske celice, je rekel, da bi morali v hladilne peči posamezne tečje predmete bolj pravilno razporejati. Pri tem bodo imeli manjša steklenih izdelkov. Ludvik Rancinger, predsednik sindikalne podružnice, je predlagal mojstrom, da bi prihodnje nedelje delali v vseh izmenah. Sam se je zavezal, da bo delal 16 ur. Njegovemu zgledu so sledili tudi drugi. Mojstri iz hrastniške profesionalne oddelke in skladišča pa so rekli, da bodo delavce pregovorili, da bodo pomagali notranjemu obratu pri izpolnjevanju plana. Potem so se porazgovorili še o razporeditvi delavcev in o drugih problemih.

V steklarni imajo tudi novatorje. O dvakratnem novatorju Jožetu Veleju mi je pripovedoval višji delovni inšpektor Rimal Franc. Njegova izboljšava je na primer polavtomatski univerzalni stroj, s katerim je že pred nekaj meseci povečal produkcijo kozarcev. Pred dobrim tednom pa je dogotovil nov model za izdelovanje manjših predmetov. Produkcija se je povečala za 105%. Predvidel je tudi obratovanje stroja z vsesovanjem zraka na motor in tako olajšal delavcem delo.

Notranji obrat je kakor živa bakla. Vseopisod se vidi v peših vroča, belkasta masa. Steklarji zjemajo stekleno maso s posebnimi pripravami, je napihujejo in ji v modelu dajo potrebno obliko. Odnaske tekojo z gotovimi izdelki od delavcev do področnih hladilnih peči. V njih se stekleni izdelki hladi. Blizu vrat dela pri modelnem stroju udarnik Mačkovec Alojz. Pri drugi peči pa delata dvakratni udarnik Kasner Alojz in trikratni udarnik Kraus Anton. Ta dva sta najboljša pri delovanju velikega prižiga. Tudi stari čudi je udarnik. Čeprav del v steklarni že 48 let, udarnik je tudi njegov sin, prav tako Grum Ivan. Vsi trije nosijo udarniški naslov že 12 mesecev.

Malo naprej od teh večkratnih udarnikov delata Perčič Jože in Anton. Tudi ta dva sta udarnika. Njuna največja zasluga poleg visoke storilnosti

pa je, da sta v letošnjem letu vzgojila največ najboljšega kadra.

V najboljši delavnici za eksportno blago dela enkratni udarnik Volfant Viktor in trikratni udarnik Milbauer in Stigarski Bruno. Zadnji hodi poldrugo uro daleč v službo, toda vseeno dela po 16 ur na dan.

Najstarejši steklarji v tovarni so: Martini Hinko, Kolman Ivan, Jager Ivan, Volfant Franc, Jugovar Rihard I. in Stoklasa Edvard. Ceravno so že stari delavci, delajo vse nedelje, odkar se je začela borba za izpolnitev plana in delajo tako kot je rekel eden izmed njih: »Dela teče pri nas kakor ura.«

Tudi Oprešnik Anton, ki so mu esovci leta 1945 pri Zidanem mostu zdrobili nogo, dela za plan. Čeprav je invalid, pridno dela vsak dan, da bi bilo steklenih produktov čim več.

V hrastniški je zaposlenih precejšnje število žensk. Skoraj vse delajo po 12 in tudi 14 ur. Pri tej ostri borbi za izpolnitev plana dnevno presegajo svoj naloge za 30-40%. Med vsemi pa se posebno izkazujejo Avsenik Ema, Kolman Marija, Knez Zofka in Pap Marija, ki delajo v oddelku kozarcev.

Pod negami delavcev v obratih skrpijo razbita steklenina. Delavke v skladiščih hitijo zavijati predmete v lesno volno in jih skladata v zabojke. Transporterji nalagajo tisoče in tisoče kilogramov stekla v vagona in jih odpošiljajo na razne strani naše države in tudi izven naših meja. Vse hiti, da bi plan izpolnili do 29. novembra. Direktorja tovarne veseli ta delovni pollet, veseli je, ko bodo plan izpolnili, vendar mu ena skrb guba čelo. Kako bo nagradil vse te pridne delavce, kako bo izbral najboljši, ki so največ do-

prinesli k izpolnitvi plana. In res, ni malenkost izbrati najboljši in jih nagraditi, ko se je ves delovni kolektiv zgrizel v delo, da izpolni plan in s tem doprinese svoj delež k izgradnji socializma.

Živilska industrija v LR Hrvatski izpolnila letni plan

Dne 18. novembra je živilska industrija LRH izpolnila letni plan. To je prva panoga industrije v LRH, ki je izpolnila svoj letni plan. Doslej so svoj letni plan izpolnili podjetja in vse pivovarne, do 29. t. m. pa bo izpolnila svoj plan tudi tovarna keksov »Kras«.

(Tanjug)

Opekarna Črnuče je dosegla proizvodni plan

Dne 22. t. m., to je 40 dni pred rokom in osem dni prej, kakor se je zavezal, je delovni kolektiv dosegel proizvodni plan za leto 1948. V primerjavi z lanskim je bil letošnji plan za 20% višji. Poleg te zmage je delovni kolektiv izdelal tudi prostovoljno 60.000 kosov zidne opeke za zadružni dom na Črnučah, kar je dokaz, da delavstvo izpolnjuje vse naloge, ki jih nalaga naša Partija, in hoče tako dati čim večji delež za izgraditev socialistične domovine.

Za svoje poštovno delo je prejelo naslov udarnika osem delavcev in delav, več pa je bilo pohvaljenih. Med udarniki so: Ivan Vrhovnik, Andrej Zver, Stefan Dominko, Stefan Zver, Marija Roman, Olga Kurent, Terezija Dominko in Francka Bergant. Vsi so prejeli tudi denarne nagrade.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Velika mehanizirana sušilnica za kmetijske pridelke je začela obratovati v Bosenskem Šamcu. To je največji obrat te vrste v državi. Strojne naprave so izdelale domače tovarne. Sušilnica je velikega pomena za napredek živilske industrije in razvoj kmetijstva v Bosni in Hercegovini.

Živnorojske farme ustanovljajo tudi kmetijske zadruge na Kosovu in v Metohiji. Na Kosmetu so ustanovili 93 odborov za skupno obdelavo zemlje in 63 odborov za elektrifikacijo. Med reorganizacijo zadrug je stopilo v zadrugo 3500 članov. Številne zadruge so dosegle lepe uspehe zlasti v živinoreji. Več zadrug je začelo ustanovljati farme, kjer bodo redili predvsem ovce in govedo.

V LR Hrvatski so letos zgradili nad 2300 delavskih stanovanj. Deločeno je bilo, da mora biti do konca leta v industrijskih krajih dograjenih 2380 družinskih stanovanj, tako da se bo vselilo nad 10.000 delavcev. V Splitu bodo pridobili 340 stanovanj. Največ novih stanovanj pa je letos, razen Zagreba, pridobila Zupanja — 520, medtem ko gradijo še hiše za 20 stanovanj. V Zagrebu je delavstvo letos dobilo 400 novih stanovanj. Do konca leta bodo dogradili še 172 stanovanj. Na državnih kmetijskih posevkih bodo letos pridobili okrog 330 stanovanj, med njimi samo v Belju nad 340.

V tej sili bodo nadaljevali velika gradbena dela. Zvezno gradbeno ministrstvo je storilo ukrepe, da bo delavstvo zaposleno tudi pozimi. Precej bodo zlasti gradili v Beogradu. Delavci bodo dobili zimsko obleko, perila in obutev. Pozimi bodo gradili tudi več velikih mostov, n. pr. železniški most čez Savo pri Bosenski Rači. Ena največjih gradbenih podjetij v državi »Hidrogradnja« bo nadaljevala dela pri hidrocentralah. Precej delavstva bo zaposlenega pri graditvi predorov. Delali bodo tudi v Novem Beogradu.

Lepo stanovanjsko naselje je pridobil Beograd na Kanarevom Brdu. V nove moderne hiše se je vselilo nad 100 družin. Naselje so začeli graditi lani. Gradbena dela bodo trajala do konca pol leta, tako da se bo naselje postopno povečalo za več tisoč prebivalcev. Doslej so zgradili 8 trinitastopnih hiš. Zgradili bodo tudi več javnih poslopij.

Elektrarna je začela obratovati v Maglaju (Bosna). Avgusta je ljudstvo začelo graditi elektrarno, ki bi naj bila zgrajena do obilnice Oktobrske revolucije, kakor so se tedaj zavezali. Medtem pa so tudi prevzeli obveznosti predkongresnega tekmovanja v podstavitvi ustanovnega kongresa KP BiH. Delo so končali do 30. oktobra ali 8 dni pred prvotno določenim rokom.

(Nadaljevanje s 1. strani.)
pričakujemo, da bo naša Partija tudi to preizkušnjo prestala in častno pripravevala svoj delež k rešitvi tega vprašanja (plokanje in skandiranje: »Tito-Partija — Mi smo Titovi, Tito je naš«).

Ob koncu je tovariš Bakarić govoril še o enotnosti CK, ki je uspešno izpolnil glavne naloge.

Konec referata tovariša Bakarića so pozdravili navzoči z navdušenimi vzklii in skandiranjem: »Tito-Bakarić«.

Po referatu tovariša Bakarića je pozdravil kongres v imenu republiškega sveta Ljudske mladine Hrvatske Ante Topić. V imenu Antifascistične fronte žena je kongres pozdravljala Nada Brčić, za njo pa predstavnik vojnih vojskih invalidov in predstavnik pionirjev Hrvatske.

Kongres se nadaljuje.

Proizvodni sestanki so v mestnem čevlarskem podjetju v Mariboru važen činitelji za izboljšanje kvalitete

V borbi za količinsko izpolnitev plana nekatera podjetja rada pozabljajo na kvaliteto. Sredi polja se je znašlo pred tem vprašanjem tudi mestno čevlarsko podjetje v Mariboru. Kaj kmalu pa sta se vodstvo in sindikat zavedla, da enostranska borba za plan resno ogroža kvaliteto. Še bolj se oledeneo grupnih proizvodnih posevotovanj. Podvojilo jih. Uspeh ne izostane. Delavci živo razpravljajo o izboljšanju kvalitete in sprožijo celo vrsto novih, še skritih problemov produkcije. To je pokazal tudi zadnji proizvodni sestanek meseca novembra.

Sestanek je otvoril obratovodja pri krojevalnici, udarnik Jerič. V podjetju je še malo časa, s svojim vztrajnim in ustvarjalnim delom pa je vnel delavce za mnoge stvari. Nekam negotovo začne govoriti, kakor da se boji, kako bodo sprejeli njegove besede. Zadnji dni so namreč pomenili med delavstvom, pri katerih razpravljajo o novi uredbi za usnjarstvo industrijo, posebno razbiti. Nekateri starejši kvalificirani delavci trmasto odklanjajo novo uredbo, češ da jih meče kar v en koš s priučnimi delavci. Krčevito se opirjajo etarih norm.

Tovariši, začne Jerič, »po novi uredbi uvajamo zdaj v usnjarstvo industriji tudi nove norme. Reorganizirali bomo vse naše delo in uvedli tekoči trak v proizvodnji. Ljudi nam zdaj eicer ne primanjkuje. Le to ni pravilno, da eni preveč delajo, drugi pa premalo. Pogledajmo na primer, kako nesmotno je porazdeljena delovna sila v prikojevalnici pri šivanju. Podlaga in zgornje dele obutev šivajo dobre in slabe delavke kar vseprek. Razumljivo je, da gre tako porazdelitev dela na račun kvalitete. Delo moramo porazdeliti po sposobnosti slihernega delavca. Boljšo delavico k šivanju zgornjih delov, slabša pa k šivanju podlagel. Pa še nekaj. Doslej prav za prav nihče ni odgovarjal za svoje delo. Treba je, da je vsakega točno določeno njegovo delovno mesto in da za delo v polni meri odgovarja. Na ta način bomo dvignili kvaliteto. Okrepiti moramo kon-

trolo vsega dela in zavrniti vse, kar ne ustreza kvaliteti. Naša prva naloga je uvesti tekoči trak, potem pa brigade, zaključil Jerič.

Delavci iz prikojevalnice se strinjajo z besedami tov. Jeriča in se predlagajo: »Poiskujemo a delom na tekočem traku. Praksa bo pokazala, če se bo obneslo.«

V diskusijo posežejo še delavci iz drugega oddelka. Povedo nekaj kritike dela, nekaj predlogov za izboljšanje, pa tudi očitkov ne manjka. Ves pogovor izven: norme bo treba vsakakor prekriti, nekaterim znižati, drugim pa zvišati. Norma ne sme škodovati kvaliteti izdelkov. To posebno velja za delo zri vlažanju in pričvrščevanju podplatov. Delavce Domiter polni podplate za odpadki kože. Poprej so jih polnili s polnim maso. Nikakor ni zadovoljen s svojim delom.

Colarič se pritožuje, da nekateri delavci užaljeno odklanjajo vsako kritiko dela. Večkrat pravim kakemu delavcu: »Poglej, kako delaš! Pa me zavrne: »Kaj pa normal! Da, res je, priučni delavec bo teže izpolnil normo kakor pa kvalificiran. Zato pa mu moramo pomagati, ga učiti in podpirati pri delu.«

Besede tov. Colariča povsem držijo. Med delavci ni pravoga sožitja. Kvalificirani delavci nekam postrani gledajo priučene. Le redko jim pomagajo s kakšnim nasvetom. Strojovnih tečajev in predavanj je premalo. V tem pogledu je častna izjava mojster Jerič, ki vsakemu rad pomaga pri delu. Pa tudi priučeni in pomožni delavci niso najboljši, saj pravi Colarič: »Če jim kontroliraš delo, te pa zavrnejo, češ ne zakrivate nas. Vse premišljeno imajo nekateri delavci do dela. Nekateri delajo kar tjavendan.« To potrdi še tov. Jerič, ki pribe: »Pri tanjšem usnju dajemo po navadi dve podlogi, da je vrhnja koža odpornejša. Pri debelejšem usnju pa bi zadostovala ena sama. Pa ni tako. Delavci premalo mislijo na vso to in šivajo tudi pri debelem usnju dvojne podloge.

SEKTORSKA KONFERENCA MINISTRSTVA ZA TRGOVINO
V MARIBORU

Izpolnitev plana odkupa krompirja in odkup oljaric — sedanji najvažnejši nalogi okrajev

Za čim uspešneje izvedbo odkupnih akcij ter za rešitev splošnih vprašanj vezane, proste in garantirane trgovine je bila 18. t. m. pod vodstvom ministrstva za trgovino in preskrbo v Mariboru sektorska konferenca okrajev Maribor, Maribor-okolica, Dravograd in Ptuj in Poljane; iz tega okraja pa ni bilo nobenega zastopnika.

Predstavniki okrajev so poročali o odkupu krompirja, koruze, živine, oljaric, vina, sadja, mleka, jaje, volne in drugih kmetijskih pridelkov. Po zadnjih poročilih je odkup krompirja v okrajih realiziran 57%: v dravogrjskem okraju so izpolnili plan odkupa 45% v Mariboru 58%, v okraju Maribor-okolica 57%, v ptujskem okraju pa 70%. Iz poročil o poteku odkupa krompirja je bilo razvidno, da se poleg krajevnih ljudskih odborov tudi same okrajne uprave ne borijo dovolj vztrajno za izvedbo odkupne akcije. Pokazalo se je, da je tudi presibka povezava okrajnih uprav z zadrugami in KLO, ki niso kmetom dovolj jasno predložili njegove obveznosti, ki jih ima pri oddaji krompirja do skupnosti.

Ni manj važna kot odkupna akcija za krompir, je odkupna akcija za oljarice. Za razliko od lanskega leta se bo letos izvajal odkup oljaric na dva načina — po vezanih cenah in po zamjenjavi za olje. Aktivizacija množičnih organizacij, predvsem mladine in žena je odločilnega pomena za uspešno izvedbo odkupa oljaric. V pomanjkanju delovne sile bodo posebno pionirski odredi z nabiranjem semen lahko veliko prip

FIZIKULTURA

V LJUBLJANI BO USTANOVLJENO REPREZANTANČNO NOGOMETNO DRUŠTVO

V zadnjem času smo v Ljubljani, kakor tudi v vseh ostalih večjih centrih, v skladu s sklepi II. kongresa FISA-ja pristopili k snovanju novih športnih društev. Športna društva so nastajala s tem, da smo družili športne sekcije prejšnjih fizikulturnih društev. Tako so bila v Ljubljani ustanovljena športna društva »Enotnost«, »Železnica« itd. Toda kaj kmalu se je pokazalo, da tudi športna društva z velikim številom športnih sekcij ne bodo mogla vseh enakomerno razvijati. Zato se je v večjih centrih pokazala potreba, da se ustanove športna društva, ki bodo kvalitativno razvijala samo nekatere sorodne športne panoge.

Nedvomno se je v Ljubljani najprej pokazala potreba za nadaljnjo delitev pri SD Enotnosti, ki ima veliko število kvalitetnih sekcij, s katerimi nas predstavlja tudi v zveznem merilu. Fako so se nedavno združile tri sekcije SD Enotnosti, in sicer sekcija za tenis, drsanje in hokej na ledu, ki sedaj tvorijo novo športno društvo.

Nadaljnji korak za ureditev športov pa bo ustanovitev novega nogometnega društva v Ljubljani. Formiran je že iniciativni odbor, ki pripravlja ustanovno skupščino. Novemu nogometnemu društvu, katerega osnova bo dosedanja nogometna sekcija SD Enotnosti okrepjena z novimi močmi, bodo dani vsi pogoji, da odpravi dosedanje pomanjkljivosti nogometne sekcije SD Enotnosti in postane zdrav športni kolektiv nogometašev.

Kakor vidimo, imamo v zadnjem času prav na nogometnem polju največ nezdavnih pojavov. Zato bo novo nogometno društvo, ki bo očistilo vseh slabih elementov, ozko srčnih klubšev itd., postavljeno na pravilno politično-vzgojno osnovo. Brez dvoma bodo prav te okolnosti zelo uspešno vplivale na razvoj novega društva.

Pozivamo vse iskrene prijatelje nogometa, da se udeležijo ustanovne skupščine novega nogometnega društva, ki

se bo vršilo v četrtek 25. novembra ob 20. uri v dvorani Doma učencev v gospodarstvu, Ljubljana, Kerapikova 4.

Iniciativni odbor:
Borštnar Jože, član CK KPS in minister LRS, podpredsednik More Ivan, Sitar Franc, Primožič Franc, major Bunc Bojan, Repotočnik Avgust, Bajcer Ignac.

»Tek republike«

Atletika zveza Slovenije priredi v počastitev rojstva naše domovine FLRJ »Tek Republike«, ki bo v nedeljo 28. XI. ob 15. uri s startom pred Narodnim domom. Tekmovalne proge bodo potekale po ljubljanskih ulicah in sicer v smeri:

Član: 4.500 m. St. mladinci (16-18 let) 1.600 m. Ml. mladinci (14-16 let) 1.200 m. Članice in mladinke 1.800 m.

Pravico nastopa imajo vsi fizikultniki, ki so člani fizikulturne zveze Slovenije in članski grupi pa lahko nastopajo vsi člani fizikulturne zveze Slovenije. Prijave je treba poslati najkasneje do 25. novembra AZS, Ljubljana. Zmagovalec vseh skup prejemajo prehodni pokal in sicer v trajno last, po trikratni zmagi zmagi ali petkratni zmagi v naslednjem letu. Vsi ostali tekmovalci - prejmejo spominsko plaketo. V članski skupini prejmejo pokal zmagovalec - član fizikulturne zveze Slovenije in zmagovalec član iz drugih ljudskih republik. Pozne stroške, prehrano in prenočitveno noš fizikultura zveza Slovenije. Vsi izven ljubljanske tekmovalci, ki ne bi mogli pravčasno doseči na tekmovalno mesto, bodo zmagali prišli v Ljubljano za v soboto, naj javijo AZS, pravčasno svoj prihod. Ljubljanski tekmovalci in tekmovalci iz bližnje okolice, ki bodo dospeli v Ljubljano čez teden, pa se naj javijo ured tekmovalnem v služnici Narodnega doma.

NAMIZNI TENIS

SSD Polet : Maks Perc 5:0

V soboto se je v dvorani SD Pere Maska vršil ligasko namizni teniški dvoboj med mariborskim SSD Poletom in SD Pere Maksom. Gostje so predvsi boljše igrarje zasluženo zmagali.

Posebni rezultati so naslednji:
dr. Nemeo : Godnjavec 21:5 - 21:18,
Korenčan : Rožane 21:4 - 21:15,
Koš : Oblak 21:4 - 21:10,
dr. Nemeo : Rožane 21:4 - 21:15,
Koš : Godnjavec 19:21 - 21:14 - 21:13.
Ekipa SD Pere Maska sestavljajo mnogo obetajoči mladinci.

BESEDA NASIH BRALCEV:

Kako posluje podjetje »Vino« v Brežicah

Od delovnega kolektiva tovarne celuloze v Vidmu smo prejeli naslednji dopis:
»Za delavsko-namizno restavracijo smo prejeli nakazilo za 200 litrov vinskega mošta, nekaj butelj vina in nekaj žganja. Naš zastopnik se je, da je njihovo tajništvo pozabilo o tem obvestiti OLO, zato pa ni nič čudnega, če je OLO izdal nakazilo za četrtek. Književodja je odšel na neki sestanek ter pustil našega zastopnika čakati dve uri. Za tem je po daljšem pogajanju književodja končno izdal nakazilo, toda samo za mošt, češ da butelj in žganja ni na zalogi. Toda s tem zadeva še ni bila urejena. Potovanje od vrat do vrat se je šele pričelo. Skladiščnik Gregel je po nekaj povokih pristavil odločno »ne« in dejal: »Tu je okrožnica, ki mi jo je po-

slala uprava; če gredo oni preko nje, jaz ne grem.« Za pol ure je odšel neznan kam. Ko pa se je vrnil, je zastopniku dejal, da mošta ne da in da naj pride v petek. Naš zastopnik se je po služil telefona in uprava je ponovno dovolila »izjemo«. Skladiščnik Gregel je spet za pol ure izginil, na kar je prišel in vzel nakazilo ter vprašal, zakaj ne bi vzeli tudi butelj in žganja. Naš zastopnik se je zaradi tega obrnil na podravnanetelja Poljansko, ki mu je prav tako kakor književodja zagotavljal, da butelj in žganja nimajo na zalogi. Ker zastopnik ni popustil, so se končno našle še butelje. Skladiščnik Gregel se je ponovno pričel sklicevati na neko važno delo in okrožnico, odhajal je in zopet prihajal v skladišče ter robantil približno eno uro, preden je zastopnik dobil mošt in buteljske V tem podjetju ni le birokracija, ampak tudi vsega obsojanja vredna malomarnost, brezbržnost in objestnost do strank.« K. S.

Zakaj delavstvo v Kranju ni prejelo zimskih jabolk

Od delavstva kranjske industrije smo prejeli dopis naslednje vsebine:
»Na poziv referenta za preskrbo smo se prijavili za nabavo zimskih jabolk. Potrebo so bile javljene ministrstvu za preskrbo, OLO in z ozirom na poziv v časopisu se državnemu podjetju »Sadje« v Ljubljani. Podjetje »Sadje« je odgovorilo, da ni kompetentno za Kranj. Okraj pa nam je poslal poziv, naj se naš referent poveže s kmetijsko zadrugo v Bitnjo, kjer da je za nas pripravljeno 20.000 kilogramov jabolk, ki naj bi jih takoj prevzeli. Predsednik kmetijske zadruge v Bitnjo je začuden odgovoril, češ da jim je bila določena oddaja okrog 17.000 kg, ki so jih pa že oddali. Tako referent za preskrbo tu ni dobil več kot 350 kg jabolk, katere je oddal v industrijski magacin. Imeli smo naročenih tudi 10.000 kg

v Novem mestu, pa je kmetijska zadruga tudi te odpovedala.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo, na katerega smo se obrnili za pojasnilo, nam je odgovorilo, da glede nabave jabolk ni bilo jasnosti pri odkupnih podjetjih, zaradi česar je tudi gornja kritika upravičena. Na intervencijo ministrstva pri odseku za tržišča je pričeni s 30. 10. razdelitev jabolk urejena, in sicer je določen od MTP tovariš, ki bo vodil vsakodnevno kontrolo pri odkupnih podjetjih ter dajal naloge za odpremo jabolk posameznim OLO, med katerimi je tudi OLO Kranj, ki bo prejel 20 vagonov jabolk za potrebe tamkajšnjega delavstva.

Kot smo obveščeni, pa delavstvo v Kranju še do danes, t. j. 23. novembra, zimskih jabolk ni prejelo.

Poročila iz naših krajev

VISNJA GORA — Primer malomarnega odnosa do ceste ima na svojem področju KLO v Visnji gori. Od glavne ceste se odcepi na Peščeniku krajevna cesta, ki drži skozi vas Pristovo nad Višnjo goro do vasi Zavrtače. Do letošnjega jeseni je bil promet po tej cesti še kolikor toliko močnejši, zdaj pa je cesta tako zanemarjena, zvožena, blatna in razbita, da jo bo kmalu spremenila v najslabši kolovoz. Po nji vozijo težki kamioni drva, cestišče je vse zgaženo in razbita. Po globokih kotanjah stoji voda, cesta skoraj v vsej dolžini hitro propada. KLO pa se ne zane, da bi uničevanje ceste preprečil. Zdej, ko je delo na polju končano, je najprimernejši čas za taka dela. Cesto bi lahko popravili z majhnimi stroški in trudom, če pa bo ostala tako zanemarjena čez zimo, bo

popravilo mnogo dražje in tudi težje. Gramozna in peska je v neposredni bližini te ceste dovolj. Ljudi, ki bi prišli za krampe in lopate, tudi. Treba je samo več smisla za skupnost in iniciative, pa bo cesta hitro popravljena.

LJUBLJANA — Ministrstvo za ljudsko zdravstvo Slovenije z vsemi 17 socialno-zdravstvenimi podjetji in 14. oktobra pričelo graditi energetsko postajo, enega najvažnejših objektov pri gradnji novih objektov kliničnih bolnic v Ljubljani. Na množičnem sestanku pred pričetkom gradnje so se čete in brigade sindikalnih podružnic obvezale, da bo izkop, t. j. 7.000 m³ zemlje končan do 11. kongresa KPS, ostala betonirana dela pa do 29. novembra. Službeni tedenski se sindikalne podružnice borile za prehodno zastavico. Kot prve so si priborile prehodno zastavico klinične bolnice. Posebno sta se borili sindikalna podružnica »Sanitetna oprema« in brigada »Kemofarmacija«. V preteklem tednu je brigada »Kemofarmacija« opravila 818 prostovoljnih ur, priborila si je prehodno zastavico že trikrat zaporedoma. V enem mesecu je napravila 2797 prostovoljnih ur ter izkopala 43.52 m³ zemlje, prepeljala 47.50 m³ betonirala 31,80 kub. metrov in presejala 16.500 m³ peska. F. F. E.

Ustanovljena je

Plavalna zveza Jugoslavije

Beograd, novembra. V nedeljo je prišla v dvorani pravne fakultete v Beogradu delo ustanovne skupščine Plavalne zveze Jugoslavije. Ustanovni skupščini so prisostvovali delegati odborov za plavanje posameznih ljudskih republik, predstavniki številnih plavalnih klubov iz vseh krajev naše države in drugi.

Skupščino je otvoril član plavalnega odbora FISAJ-a Grur Cvilićević. Poročilo o dosedanjem razvoju plavalnega športa v naši državi je podal sekretar plavalnega odbora FISAJ-a Ante Lambaša, ki je v svojem referatu prikazal velike uspehe, ki smo jih dosegli na osvojitvi v kvalitetnem dvigu naših plavalcev in vstopu v svet, ki smo jih dosegli v 1948. letu. V letošnjem letu je bilo veliko plavalnih manifestacij, prireditelj in tekmovalci, na katerih so dosegli plavalci uspehe evropskega pomena.

V nadaljevanju dela ustanovne skupščine Plavalne zveze Jugoslavije so bile po končani diskusiji razdeljene pohvale in diplome društvom in posameznikom, ki so si na tekmovalnih za državno prvenstvo priborili prva mesta.

Na skupščini se je sklopile tudi o raznih ukrepih, za kvalitetni in množični dvig plavalcev in vstopa. V mesecu marcu bo prišel predsezonski trening 30 najboljših plavalcev in plavalci, ki bi trajal 3 mesece.

Ob zaključku skupščine je bil izvoljen upravni in izvršni odbor Plavalne zveze Jugoslavije. Za predsednika upravnega odbora je bil izvoljen pomočnik ministra za rudarstvo FLRJ Ivica Kukuć, za podpredsednika pa Pero Lozica, dr. Ratko Vilić in dr. Božo Linhart.

Teniški turnir v Kodanju

Kodanj, 23. novembra. V Kodanju se je prišel mednarodni teniški turnir za prvenstvo Skandinavije, katerega so udeležili večje število teniških igralcev iz severnih evropskih držav, poleg tega pa znani igralci Harper (Avstralija), Cochet (Francija), Johanson (Švedska), Van Meg (Holandska) ter naši najboljši Mitit, Palada in Branovič.

V I. kolu so naši igralci premagali svoje nasprotnike. Palada je premagal Ullida 6:2, 6:2, Mitit Gidseua (D) 6:3, 6:1. Branovič pa Nilseua 6:1, 6:2. V drugem kolu sta Mitit in Palada premagala Ruemana in Weissa (D) 6:2, 6:3.

V II. kolu je Mitit premagal Kenninga (D) 6:1, 6:2, Palada pa Peena 6:1, 2:6 in 6:1. Paulsen je premagal Branoviča s 9:6, 6:2 in 4:6. Par Valsoe-Ulrich (D) je premagal par Branovič-Van Meg (H) s 6:4, 4:6 in 6:4.

V III. kolu je igral Mitit s prvakov Norveške Hannesom. Palada pa s Švedom Fornstom. Preden so odšli naši igralci na Dansko, so obiskali Norrköping, Juvet, Linköping in Seld, kjer so odigrali nekaj tekem s tamnimi igralci, nekaj pa med seboj. Naši igralci so zmagali v vseh srečanjih.

PRESKRBA

Poverjenosti za trgovino in preskrbo MLO Ljubljana-mesto opozarja vse potrošnike, da oddajo svoje industrijske nakaznice v potrditveni IV. tromesečni ulični pooblaščenec pri delitvi živilskih nakaznic za mesec december 1948. Potrditve se bo izvršila do 5. decembra 1948.

Za zamudnike se bo potjevalo samo do 10. decembra t. j. Po tem roku ne bodo RLO, oziroma KLO več potjevali.

Vsa gospodinjstva obveščamo, da so zadnji odkupni odrezki za drva nakazila K veljavni do preklica, s čimer se razveljavlja prvotno objavljeni termin.

Za prejem živilskih nakaznic za mesec januar 1949, morajo vsi potrošniki oddati potrjena potrošniška potrdila najkasneje do 10. decembra svojim uličnim pooblaščenem. Na ta termin opozarjamo vse ustanove, podjetja, urade, šole in sindikalne podružnice.

DELITVE MESA

Poverjenosti za trgovino in preskrbo MLO v Ljubljani obvešča potrošnike, da si lahko nabavijo sveže meso bolniki, noseče žene, daljši krvi in udarniki v sredo, dne 24. t. m. od 7-13 in od 14-17 ure na odrezke za meso dodatno nakazilo za mesec november, na dodatno nakazilo za nospe na odrezke za meso z oznako I. ali II.

Krvodajalec si lahko nabavi meso tudi na odrezke dodatnih nakazila meseca oktobra t. j.

Cena je 42 din za 1 kilogram.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Sobota, 27. ob 20: Kref: »Krajski komedijant«. Zaključena predstava za udarnike (v Drami).

Nedelja, 28. ob 15: Kref: »Krajski komedijant«. Izven. (Predstava v Drami).

Ob 20: Kref: »Krajski komedijant«. Izven. (Predstava v Drami).

OPERA

Sreda, 24. ob 20: Puccini: »Tosca«. Izven. Četrtek, 25. ob 20: B. Smetana: »Prodana nevesta«. Zaključena predstava za Sindikalno.

Sobota, 27. ob 20: Puccini: »Tosca«. Gostova iz Valerije Heyhalove.

Ponedeljek, 29. ob 20: Čajkovski: »Evgenij Onjegin«. Izven.

Danes bo v Operi prva repriza Puccini-jeve »Tosce« v zasedbi: Floria Tosca - L. Simičeva, Mario Cavaradossi - R. Franc, Baron Scarpia - V. Janko, Cesare Angelotti - I. Anšlevar, Cerkovnik - F. Lupša, Spoleta - S. Strukelj, Sciarone - A. Prus, Jedar - A. Perko, Pastor - I. Perot, Rožar prof. O. Šest, dirigira: D. Zebro, inscenator: M. Pliberšek.

Za sindikalno predstavo B. Smetana »Prodana nevesta«, ki bo v četrtek pridejo na vrsto naslednje sindikalne podružnice:

Tekstilci: tovarna Pletenin, tovarna Hribovnik, št. 3, 10 in 17. Dom J.A. kovinarji: št. 25 in 26. gradbeni: št. 2, 31, 18. Železniki: Gl. direkcija, usnarji, št. 1, 2, 11. Drž. admn. št. 4.

Bone za nakup vstopnice dvignite obvezno v sredo dne 24. novembra med 17. in 19. uro na oddelku za kulturo in prosveto KSS-a. Vstopnice na izdane, bone dvignite obvezno v četrtek med 8. in 10. uro pri Upravi SNG, Gradišče 4-I.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sreda, 24. novembra ob 19: Simfonični koncert. Red LMS-1.

Četrtek, 25. novembra ob 20: Dvofak: »Rusalka«. Red sind-A.

Petek, 26. novembra ob 15: Simfonični koncert. Red LMS-2. Ob 19: Moliere: »Učene ženske«. Red LMS-3.

Sobota, 27. novembra ob 20: Cankar: »Za narodov blagor«. Izven.

Nedelja, 28. novembra ob 15: Goldoni: »Krišmarica Mirandolina«. Izven. - Ob 20: Nastopi plesnih skupin, solistov in recitatorjev.

MAI OGLASI

ZIMO za dva modroca kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Ljudske pravice«.

</